

OBOWIĄZKOWY PROGRAM SZKOLENIA I EGZAMINU KANDYDATÓW NA LICENCJĘ ZAWODNIKA I LICENCJĘ KIEROWCY STOPNIA ND-R

1. Niniejszy program obejmuje bezwzględne minimum jakie organizatorzy winni przewidzieć w prowadzonym szkoleniu.
  - 1.1 Szkolenie musi być przeprowadzone w ciągu minimum dwóch dni z zastosowaniem minimum 14 godzin lekcyjnych.
  - 1.2 Zaleca się, aby uczestnik przedstawił zaświadczenie lekarskie podpisane przez specjalistę medycyny sportowej o braku przeciwwskazań do uprawiania sportów motorowych w dyscyplinie sport samochodowy. Nie jest to jednak warunek konieczny.
2. Zajęcia teoretyczne (**minimum 8 godzin lekcyjnych**).
  - 2.1 Omówienie programu kursu z uwzględnieniem również części praktycznej, rodzaju samochodu i obowiązkowego wyposażenia osobistego oraz form egzaminu w części praktycznej i teoretycznej.
  - 2.2 Polski Związek Motorowy
    - a) Krótka wzmianka o historii
    - b) Wzmianka o pozostałych Polskich Związkach Sportowych i odniesienie do Ustawy o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 (tj. Dz.U.2023. poz. 2048) z uwzględnieniem obowiązku członkostwa w międzynarodowych federacjach sportowych.
    - c) Struktura organizacyjna PZM:
      - Działalność statutowa:
        - ✓ podział na cztery podstawowe dyscypliny: samochody, motocykle, żużel, karting i przynależność,
        - ✓ pozostała działalność - turystyka, BRD, caravanning, pojazdy zabytkowe,
        - ✓ Zarządy Okręgowe PZM,
        - ✓ Główny Komisje i Zespoły oraz ich odpowiedniki w Zarządach Okręgowych PZM,
        - ✓ Główna Komisja Sportu Samochodowego PZM - zadania §4 i uprawnienia §5 Regulaminu GKSS PZM (załącznik do Uchwały ZG PZM nr 68/2007 z dnia 29.09.2007, tj. 23.11.2019),
        - ✓ Uprawiane konkurencje podległe GKSS PZM i rodzaje licencji,
        - ✓ Biuro Sportu i Turystyki ZG PZM (cele i zadania).
      - Działalność gospodarcza (5 minut):
        - ✓ Cele i zadania,
        - ✓ Holding,
        - ✓ Okręgowe Zespoły Działalności Gospodarczej.
  - 2.3 Międzynarodowy Kodeks Sportowy (co zawiera oraz podstawowe załączniki do MKS z krótką informacją co zawierają i dla kogo są dedykowane), Regulaminy Sportowe FIA (Regulamin Sportowy Rajdów Regionalnych FIA, Przepisy Ogólne Rajdów Terenowych FIA).
  - 2.4 Regulamin Uzupełniający, kierownictwo zawodów, osoby oficjalne, protesty i odwołania.
  - 2.5 Inside - obowiązująca forma zgłoszenia do udziału w zawodach, profil Kierowcy-Zawodnika.
  - 2.6 Krótkie omówienie:
    - a) KJS, Super KJS,
    - b) Rajd Okręgowy,
    - c) Historyczne Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Polski,
    - d) Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Polski,
    - e) Rajdowy Puchar Polski Samochodów Terenowych, Rajdowe Mistrzostwa Polski Samochodów Terenowych (omówić różnice w rajdach typu maraton, cross country i baja),
    - f) Podstawowe różnice występujące między rajdami drogowymi a rajdami terenowymi (wskazane jest wcześniejsze uzyskanie informacji, w której konkurencji uczestnik kursu zamierza się spełniać i odpowiednio ukierunkować przekaz informacji),
    - g) Górskie Samochodowe Mistrzostwa Polski.

- 2.7 Tablice rajdowe (pokazanie i omówienie wszystkich, zwrócenie uwagi na kolorystykę, zasady ustawiania, strona, odległości) - każdy uczestnik powinien mieć dostęp do prezentacji multimedialnej lub adresu dostępu do omawianych materiałów lub otrzymać je w formie wydruku.
  - 2.8 Książka drogowa - dokładne omówienie, każdy uczestnik musi otrzymać taką książkę, która będzie wykorzystana w dniu odbywania zajęć praktycznych.
  - 2.9 Próby sportowe (czym jest próba, gdzie się stosuje, oznakowanie, zasady obycia próby).
  - 2.10 Odcinek specjalny (czym jest OS, jakie musi spełniać warunki, zasady przejazdu, oznakowanie).
  - 2.11 Procedura bezpieczeństwa i raport powypadkowy.
  - 2.12 Opis trasy (podstawowe zasady, różne sposoby opisu).
3. **Zajęcia praktyczne muszą być przeprowadzone na wyłączonym z ruchu drogowego terenie.** W zależności od możliwości dysponowania odpowiednim miejscem np. pas startowy lotniska, tor wyścigowy (Poznań, Kielce, Słomczyn), droga wykorzystywana w sposób szczególny, czy wręcz duży parking np. pod centrum handlowym, **organizator szkolenia ustawi co najmniej:**
- 3.1 PKC Start rajdu,
  - 3.2 PKC przed OS,
  - 3.3 Start do OS,
  - 3.4 co najmniej jeden punkt radiowy SOS na trasie OS.
  - 3.5 Meta lotna OS,
  - 3.6 Meta Stop OS,
  - 3.7 PKC - wjazd na komasację,
  - 3.8 PKC - wjazd z komasacji / wjazd na Park Serwisowy,
  - 3.9 PKC - wjazd z Parku Serwisowego,
  - 3.10 Strefę Tankowania,
  - 3.11 Strefę Znakowania Opon,
  - 3.12 PKC Meta Rajdu,
  - 3.13 PKC Park Ferme.

Wszystkie powyższe punkty muszą być oznaczone standardowymi znakami FIA, a ich obsada musi posiadać aktualne licencje sędziowskie. Minimalna długość pozorowanego Odcinka Specjalnego nie ma znaczenia, natomiast nie może on być dłuższy niż 2 km. Jeżeli organizator chce urozmaicić zajęcia praktyczne może zorganizować w trakcie szkolenia kilka Odcinków Specjalnych o parametrach podanych powyżej. W ramach szkolenia każdy z instruktorów omówi przygotowanie samochodu do startu oraz oceni prawidłową pozycję kursanta za kierownicą.

Po szkoleniu winno nastąpić omówienie błędów popełnianych przez uczestników kursu, a następnie przejazd egzaminacyjny z obowiązkowym odbyciem startu rajdu, Odcinka Specjalnego zakończonego metą lotną, komasacji oraz mety rajdu.

4. Egzamin:

4.1 Pierwsza część egzaminu.

Dotyczy egzaminu praktycznego, który opisany został powyżej - zdający może uzyskać maksymalnie 20 pkt. jednak nie mniej niż 10 pkt. (niższa nota dyskwalifikuje z możliwości zdawania egzaminu w tym terminie).

4.2 Druga część egzaminu.

Egzamin praktyczny - może odbywać się na wolnym powietrzu, jak również w sali wykładowej:

- a) Komisja Egzaminacyjna musi dokonać oceny czy Kursant zna procedurę bezpieczeństwa - zdający może uzyskać maksymalnie 20 pkt. jednak nie mniej niż 10 pkt. (niższa nota kwalifikuje do egzaminu poprawkowego z zagadnień teoretycznych, nie wcześniej niż po 14 dniach).
- b) Komisja Egzaminacyjna musi dokonać oceny czy Kursant zna tablice rajdowe (znaki), umie ustawić je w odpowiedniej kolejności i zna podstawowe zasady zachowania się między poszczególnymi (losowo wybranymi) tablicami - zdający może uzyskać maksymalnie 20 pkt, jednak nie mniej niż 10 pkt (niższa nota kwalifikuje do egzaminu poprawkowego z zagadnień teoretycznych, nie wcześniej niż po 14 dniach).

4.3 Trzecia część egzaminu.

Egzamin teoretyczny. Zdający otrzymuje test do rozwiązania składający się z minimum 50 pytań. W teście można zastosować więcej niż jedną odpowiedź prawidłową w danym pytaniu. Za każdą prawidłową odpowiedź zdający może uzyskać 1 punkt. Test musi być tak przygotowany, aby zdający miał możliwość uzyskania maksymalnie 60 pkt i nie mniej niż 50 pkt. Test uważa się za zaliczony, jeśli zdający uzyska 70% trafnych odpowiedzi.

Egzamin część:	Maksymalna liczba punktów	Minimalna liczba do pkt do zaliczenia	Jeżeli uzyskano mniej niż:	Termin egzaminu poprawkowego
1.	20	10	10 = egzamin poprawkowy	Po 14 dniach
2.	20	10	10 = egzamin poprawkowy	Po 14 dniach
3.	60 lub 50*	42 lub 35*	42 = egzamin poprawkowy 35* = egzamin poprawkowy	Po 14 dniach
Razem	100 lub 90*	62 lub 55*	62 lub 55* i więcej = Z D A Ł	

*jeśli w teście uwzględniono tylko jedną odpowiedź prawidłową w danym pytaniu

4.4 **Podczas podsumowania kursu i egzaminu** prowadzący przed wręczeniem zaświadczeń oznajmiających zdanie egzaminu musi poinformować o dalszych procedurach dotyczących uzyskania licencji (zaleca się przedstawienie wszystkich druków lub listy z wypisanymi dokumentami).

5. Uwagi dla organizatorów Kursów i Egzaminów.

- 5.1 Organizatorem niniejszych kursów mogą być Automobilkluby, Kluby lub Stowarzyszenia będące członkiem rzeczywistym PZM i posiadające aktualną licencję uprawniającą klub do udziału we współzawodnictwie sportowym w sporcie samochodowym (zgodnie z Uchwałą ZG PZM 64/2019 z dnia 26.01.2019, t.j. z dnia **05.01.2023**).
- 5.2 Kurs musi być zatwierdzony przez OKSS ZO PZM i oficjalnie opublikowany na minimum 14 dni przed pierwszymi zajęciami. Zaleca się publikowanie z miesięcznym wyprzedzeniem i rozsyłanie informacji do wszystkich ZO PZM.
- 5.3 Kadre wykładowczą muszą stanowić trenerzy lub instruktorzy sportu samochodowego, sędziowie sportu samochodowego z aktualną licencją stopnia I lub doświadczeni zawodnicy.
- 5.4 Maksymalna odpłatność za prowadzenie kursu nie może być wyższa niż 600,- PLN
- 5.5 Odpłatność za egzamin ustala się w kwocie 250,- PLN od osoby.
- 5.6 **Kandydaci na licencję Kierowcy stopnia ND-R, którzy mają odbyte (ukończone) minimum 4 KJS / **RS** / SKJS, 2 imprezy TIS lub 2 rundy HRSMP (jadąc bez pomiaru czasu), chcąc uczestniczyć w takim kursie zobowiązani są do:**
  - a) Przedstawienia załącznika P-3 (z potwierdzonymi ukończonymi imprezami)
  - b) Wzięcia udziału w zajęciach teoretycznych, za które ustala się opłatę w maksymalnej wysokości 300,- PLN
  - c) Wzięcia udziału w egzaminie (art. IV pkt. 2 i 3), za który ustala się opłatę w maksymalnej kwocie 250,- PLN
- 5.7 Odpłatność za egzamin poprawkowy ustala się w kwocie 300,- PLN. Egzamin poprawkowy może być wyznaczony nie wcześniej niż po 14 dniach.
- 5.8 Komisję Egzaminacyjną zatwierdza GKSS PZM, na wniosek OKSS ZO PZM. W składzie Komisji Egzaminacyjnej musi znaleźć się minimum jedna osoba, która prowadziła zajęcia na danym kursie. Przewodniczącym Komisji musi być trener lub instruktor sportu samochodowego, posiadający aktualną licencję sędziego sportu samochodowego klasy I (SP I).
- 5.9 Kopie zgłoszeń, protokołów egzaminacyjnych oraz oryginały testów muszą być po komisyjnie zamknięte w kopercie uniemożliwiającej dostęp. Za powyższe odpowiedzialny jest Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej wyznacza osobę, na której ciąży też obowiązek dostarczenia zabezpieczonego i opisanego materiału do właściwego ZO PZM. Zdeponowane przez 36 miesięcy od daty egzaminu materiały ZO PZM może udostępnić jedynie na wyraźne polecenie GKSS PZM.